EURÓPA TANÁCS

2007. május 5.

MED-22-9

Európai Oktatási Miniszterek Állandó Konferenciája

„Egy emberibb és befogadóbb Európa építése: az oktatáspolitikák szerepe”

XXII. ülésszak

Isztambul, Törökország, 2007. május 4-5.

Határozat a 2008-2010-es tevékenységi programról

A XXII. ülésszakukon Isztambulban tanácskozó európai oktatási miniszterek:

1. FIGYELEMBE VÉVE az Európa Tanács Állam- és Kormányfőinek III. csúcstalálkozóján kiadott zárónyilatkozatra és cselekvési tervre (Varsó, 2005. május 16-17.), amely hangsúlyozza, hogy „Az ismeretalapú társadalom építése és a demokratikus kultúra előmozdítása állampolgáraink körében olyan feladat, amely fokozott erőfeszítéseket kíván meg az Európa Tanácstól az oktatás területén annak érdekében, hogy minden fiatalnak biztosítsuk az oktatáshoz való hozzáférést, javítsuk annak minőségét és előmozdítsuk, többek között, az emberi jogokra való átfogó nevelést egész Európában";

2. EMLÉKEZTETVE arra, hogy az oktatás területén végzett tevékenységük politikai keretét az Európa Tanács Alapszabálya és az Európai Kulturális Egyezmény alkotja;

3. MEGÁLLAPÍTVA, hogy az európai oktatási együttműködés eredményei mostantól nélkülözhetetlen részét képezik az Európai Kulturális Egyezményt aláíró 49 állam saját megfontolásainak és oktatáspolitikája kidolgozásának;

4. MEGVITATVA a XXII. ülésszakuk fő témáját: „Egy emberibb és befogadóbb Európa építése: az oktatáspolitikák szerepe" és ezekben a kérdésekben egy általános politikai zárónyilatkozatot elfogadva;

5. megelégedéssel NYUGTÁZVA a 2003-2006-os munkaprogram keretein belül folytatott projektek eredményeinek minőségét;

6. TEKINTETTEL arra, hogy időszerű egy új munkaprogram elindítása 2008-2010-re, amely gondoskodik a fent említett program folytatásáról és egyben megújításáról;

AJÁNLJÁK AZ OKTATÁSI BIZOTTSÁGNAK,hogy;

7. összpontosítsa eszközeit az alábbi célkitűzések megvalósítására:

7.1 az Európa Tanács értékeire és normáira támaszkodó oktatáspolitikák és oktatási gyakorlatok kidolgozása azzal a céllal, hogy elősegítse a demokratikus kultúrát, a többnyelvűséget és az interkulturális megértést, kiépítsen egy európai oktatási térséget, és előmozdítsa a mindenki számára elérhető minőségi oktatást;

7.2 az interkulturális párbeszéd előmozdítása a 2005-ben elfogadott „Faro Nyilatkozat" alapján, hogy általa megerősíthesse az interkulturális kompetenciákat és a kulturális sokszínűséggel való foglalkozást, és szembenézhessen az európai társadalmakon belül, az európai országok között, valamint Európa és a szomszédos térségek kapcsolataiban felmerülő interkulturális kihívásokkal;

7.3 minden lehetséges módon és helyen törekedjen a szinergiára, illetve a transzverzális együttműködésre a különböző illetékes szervekkel az Európa Tanácson belül és más nemzetközi szervezetekkel – különösen az UNESCO-val, az Európai Unióval, az OECD-vel, a Miniszterek Északi Tanácsával – és a civil szervezetekkel;

7.4 végezzen folyamatos értékelést minden egyes tevékenységnél a kitűzött célok és az alkalmazott eszközök, valamint az eredmények tagállamokban való elterjesztésének mértéke és hatása szerint;

7.5 hajtson végre egy akcióprogramot 2008-2010 között az alábbi orientációk mentén:

8.i. a demokratikus állampolgárságra és az emberi jogokra nevelés területén (ECD/EDH):

8.1 az aktív állampolgárságra és a demokratikus értékekre való ösztönzés érdekében folytassa és növelje erőfeszítéseit a demokratikus állampolgárságra és az emberi jogokra nevelés kulcsfontosságú területén, a hangsúlyt a társadalmi kohézióra és befogadásra helyezve az élethosszig tartó tanulás perspektívájában;

8.2 támogassa a politikai döntéshozókat és az oktatásügyi szakembereket minden szinten, hogy fenntartható programokat tudjanak létrehozni és továbbfejleszteni az ECD/EDH területén azáltal, hogy európai szintű keretdokumentumokat dolgoznak ki, amelyek bemutatják az alapelveket és a legfőbb cselekvési irányvonalakat;

8.3 folytassa és növelje az Európai Bizottsággal közösen az ECD/EDH területén a indikátorokra és a minőségbiztosításra irányuló erőfeszítéseket, amelyeknek célja az ECD/EDH megvalósítását szolgáló eszközök kifejlesztése;

8.4 ösztönözze az oktatási intézményekben a demokratikus kormányzást az innovatív tanítási-tanulási módszerek, a részvételen alapuló döntéshozatal, a lakossággal ápolt kapcsolatok, a szülők aktív részvétele, a nemek közötti egyenlőség integrált megközelítése és egyéb olyan tényezők támogatásával, amelyek hozzájárulhatnak a demokratikus iskolai légkör kialakításához;

8.5 szorgalmazza a tagállamokban a tanárok, a tanárképzők, az intézményvezetők és a formális vagy nem formális szektorokban dolgozó egyéb oktatási dolgozók oktatását és képzését végzettségük és szakmai tudásuk továbbfejlesztése végett. Ennek érdekében említsenek példákat olyan jó gyakorlatokra, amelyek útmutatást adhatnak olyan konkrét programokhoz az ECD/EDH területén, amelyek a pedagógusok alap- és továbbképzésének fejlesztését és a demokratikus állampolgárság és az emberi jogok oktatásához szükséges alapkompetenciák meghatározását szolgálják;

8.6 erősítse meg az ECD/EDH koordinátori hálózatának szerepét, hogy az legyen az ECD/EDH politikák és gyakorlatok sikerének letéteményese Európában, különösen a kommunikáció és az információ, a szakértelem és a jól működő gyakorlatok terjesztése révén

8.7 erősítse meg a szektoron belüli együttműködést az ECD/EDH területén az Európa Tanácson belül, illetve az intézményközi együttműködést figyelembe véve az ENSZ által kezdeményezett, oktatás a fenntarthatóságért évtizedet (2005-2014) és az ENSZ emberi jogokra nevelésért globális programját;

9.ii. az interkulturális oktatás és a sokszínűségre nevelés területén

9.1 fejlesszen ki iskolai környezetben az interkulturális tanulást elősegítő tevékenységeket és a társadalmi integrációra irányuló gyakorlatokat;

9.2 mozdítsa elő az interkulturális oktatást a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség elismerésével és nagyobb megbecsülésével a pedagógusok alap- és továbbképzésében;

9.3 bátorítsa közös európai referenciák bevezetését a mindenki számára nyitott és elérhető tanulási környezet megteremtése érdekében, különös tekintettel a más és/vagy a leginkább sebezhető kultúrákból érkező gyerekek esetében;

9.4 folytassa és erősítse meg a roma gyerekek oktatásával kapcsolatos tevékenységeket;

9.5. dolgozzon ki elméleti és gyakorlati keretet az interkulturális oktatásnak a tantervekbe és a tanárképzésbe való beillesztéséhez, továbbá irányelveket az interkulturális oktatás perspektívájában történő diákcserék szervezéséhez;

9.6 hívja fel az oktatáspolitikai felelősök figyelmét a nemek közötti egyenlőség integrált megközelítésének elvére az oktatásban;

9.7 fejlessze a pedagógusok és a tanárképzők képzését az Európa Tanács prioritást élvező tevékenységi területein: demokratikus állampolgárságra nevelés, interkulturális párbeszéd, interkulturális oktatás, történelemoktatás és többnyelvűség;

9.8 mozdítsa elő a demokratikus társadalmakban történő együttéléshez szükséges alapkompetenciák elsajátítását;

9.9 folytassa a Miniszteri Bizottság 15. számú ajánlásának (2001) megvalósítását a „Holokauszt Emléknap és az Emberiség Elleni Bűntettek Megelőzésének Napja" előkészítésével és szervezésével az Európai Kulturális Egyezményt aláíró 49 állam iskoláiban, megfelelő oktatási segédeszközök készítésével, a pedagógusok képzésével, valamint az összes tagország magas rangú képviselőinek részvételével zajló eseményekkel, és így járuljon hozzá a tolerancia, az emberi jogok és a rasszizmus összes formája elleni harc előmozdítására irányuló globális akcióhoz;

10.iii. a történelemoktatás területén:

10.1 terjessze – különösen a pedagógusképzésben és továbbképzésben - „Az európai dimenzió a

történelemoktatásban” elnevezésű projekt (2002-2006) következő eredményeit: „Válaszutak az európai történelemben – Az európai történelem öt pillanata számos szemszögből” című kiadvány („*Carrefours d'Histoires européennes” Perspectives multiples sur cinq moments de l'histoire de l'Europe),* „Fordulópontok? Kritikus pillanatok az európai közelmúltban” című CD-ROM (*Dates charnières? Moments critiques de l'histoire européenne récente)* és a CD-ROM-hoz tartozó Módszertani kézikönyvet (*Le manuel méthodologique)*;

10.2 mozdítsa elő oktatáspolitikai eszközökkel, stratégiai és módszertani javaslatokkal a történelemoktatásnak és -tanulásnak az egyre inkább multikulturálissá váló európai társadalmakhoz való hozzáigazítását „A másikról alkotott kép a történelemoktatásban” elnevezésű új projekt keretein belül;

10.3 járuljon hozzá a különböző kultúrák és felfogások közötti megbékéléshez, tisztelethez, a megértéshez és a kölcsönös bizalomhoz, szorgalmazva a tolerancia, a mások iránti nyitottság, az emberi jogok és a demokrácia értékeit a globalizáció és a történelemoktatás kontextusában a konfliktusos és a konfliktus utáni helyzetekben;

10.4 dolgozzon ki általános érvényű javaslatokat a történelemoktatás fejlesztésére vonatkozóan az iskolai és iskolán kívüli oktatásban, hogy azok beépülhessenek az általános jellegű, a kultúr- és vallásközi párbeszédhez kapcsolódó tevékenységekbe, illetve bocsássa azokat a kormányok és egyéb érintett partnerek rendelkezésére, továbbá dolgozzon ki olyan stratégiajavaslatokat, módszertani javaslatokat és/vagy eszközöket, amelyek segítségével ezeket az általános irányelveket konkrét intézkedésekbe lehet önteni;

10.5 folytassa a szakmai és segítségnyújtási együttműködést a történelemoktatás, a módszerek és a taneszközök reformjára vonatkozóan, valamint a plurális látásmód fejlesztését;

11.iv. a nyelvpolitikák területén:

11.1 támogassa továbbra is a tagállamok azon erőfeszítéseit, amelyek a nyelvi sokszínűség és a hatékony nyelvtanulás és -oktatás előmozdítására irányulnak olyan nemzeti szakpolitikák kidolgozásának segítségével, amelyek globális és integrált megközelítést alkalmaznak a nemzeti, a kisebbségi és az idegen nyelv(ek) oktatásában;

11.2 erősítse meg a társadalmi befogadásra irányuló tevékenységeit azáltal, hogy fokozza a referenciaszintekre és a tanítási nyelvekre vonatkozó szakpolitikai irányelvekkel kapcsolatos tevékenységeit, figyelembe véve az egyes tantárgyak tanulásához szükséges nyelvi kompetenciákat, valamint a leginkább sebezhető csoportok sajátos igényeit;

11.3 dolgozzon ki irányvonalakat, és tegyen közzé jó példákat a migráns felnőttek integrációját elősegítő nyelvi szükségletekkel kapcsolatos gyakorlatokra;

11.4 javasoljon ajánlásokat és támogató intézkedéseket annak érdekében, hogy a tagállamok megfelelően tudják hasznosítani a *Közös Európai Nyelvi Referenciakeretben* és az *Európai Nyelvi Portfólióban* szereplő, élő nyelvekre vonatkozó európai szinteket*;*

11.5 folytassa jó együttműködését az Európai Unióval az európai nyelvi kompetencia indikátoraival kapcsolatban;

11.6 folytassa az interkulturális párbeszéd előmozdítása érdekében végzett munkáját – beleértve a transzverzális tantervi kezdeményezésekre irányuló erőfeszítéseket is –, amelynek segítségével kapcsolatot lehetne teremteni a nyelvoktatás és egyéb tantárgyak oktatása, mint például a történelem vagy a demokratikus állampolgárságra nevelés között;

11.7 törekedjen a szinergiára az Élő Nyelvek Európai Központjának „A nyelvi szakemberek valorizálása” elnevezésű, harmadik középtávú programjával, különösen ami a nyelvtanulás és -oktatás európai szintű eszközeinek bevezetését illeti.

12.v. az oktatásügyi szakemberek képzése területén

12.1 folytassa és fokozza a pedagógusképzésre irányuló tevékenységét az oktatás kiemelt fontosságú területein, különösen a demokratikus állampolgárságra nevelés, az emberi jogok és a történelem oktatása, valamint az interkulturális oktatás terén az oktatásügyi szakembereknek szóló „Pestalozzi” képzési program keretein belül;

12.2 folytassa tovább a célcsoportok diverzifikálását változatos tevékenységeken keresztül (európai szintű

műhelyek, modulok tanárképzők számára, célirányos képességfejlesztés)

13.vi. az oktatási rendszer egészének harmonikus fejlődését tartva szem előtt, fejlessze tovább az oktatás megújítására irányuló **együttműködési és partnerségi tevékenységeket** – különösen az UNESCO-val, az Európai Unióval és a Miniszterek Északi Tanácsával – a tevékenységek megfelelő koordinálásával és az ágazati programok egyéb programokkal való kiegészítésével;

14. AJÁNLJÁK AZ EURÓPA TANÁCS MINISZTERI BIZOTTSÁGÁNAK, hogy

14.1 a Szervezet prioritást élvező célkitűzéseinek keretein belül erősítse meg az oktatási együttműködést, amely az Európa Tanács egyik pillére;

14.2 biztosítsa számára a szükséges eszközöket az alapvető elveknek és értékeknek a tagországok és állampolgáraik életének hétköznapjaiba történő átültetéséhez;

15. ELKÖTELEZIK MAGUKAT arra, hogy:

15.1 a lehető legtöbb rendelkezésre álló eszközt mozgósítják, amelynek segítségével minden szinten folyamatosan terjeszteni lehet az európai oktatási együttműködési tevékenységek eredményeit;

15.2 hozzájárulnak az új középtávú programban szereplő tevékenységek és tervek megvalósításához, amelyeknek irányvonalai a fentiekben olvashatók;

18. HÁLÁJUKAT FEJEZIK KI a német hatóságoknak, Baden Wurttemberg tartománynak és a Donaueschingeni Akadémiának amiért az Európa Tanács oktatási szakembereknek szóló „Pestalozzi" továbbképzési programjának keretein belül európai szemináriumokat szervez,

19. ÖRÖMMEL NYUGTÁZZÁK egyes tagállamok lankadatlan elkötelezettségét a „Pestalozzi" program anyagi támogatásában, és ELKÖTELEZIK MAGUKAT, hogy az Európa Tanács céljainak megfelelően támogatni fogják azt.